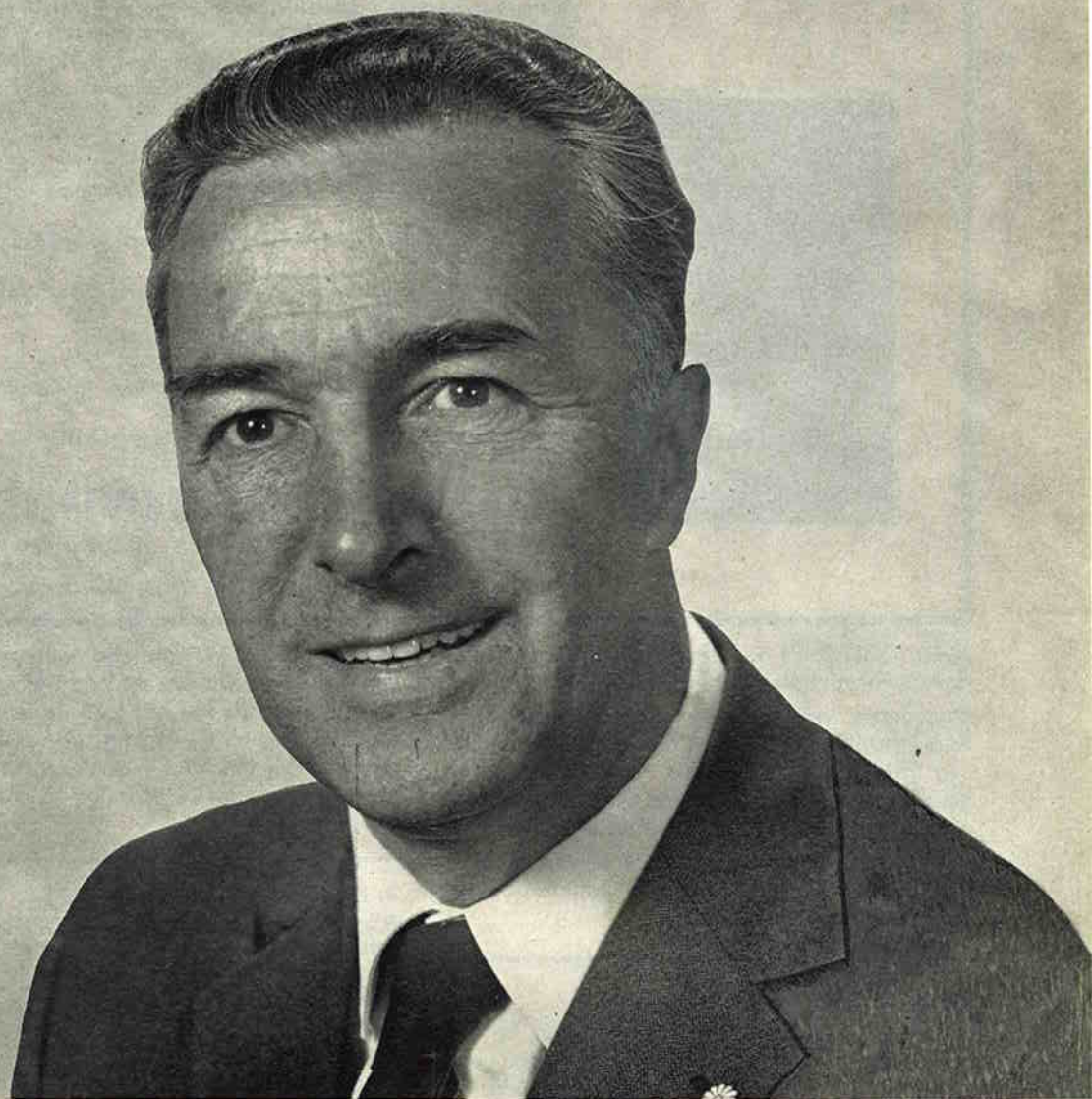

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Verschijnt maandelijks - Jaargang 79 - No. 7/8 augustus 1977

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

NIEUW!! Heden uit voorraad leverbaar een volledig nieuwe serie honingetiketten in acht verschillende soorten in bijzonder fraaie uitvoering. Ook voor 250 grams verpakking.

SPECIALE AANBIEDING:

76 omniaflacons verpakt in stevige doos à f 20,50

76 opdrukdeksels à f 4,25.

af Bijenhuis, Wageningen.

IMKEROVERALLS, in diverse maten vanaf heden in voorraad.

Herenzakhorloge, met prachtig bewerkte kast. Gebrand zilver! diameter ± 45 mm. De achterkant is eveneens uitgevoerd met een bijenmotief. Ideaal geschenk voor vaderdag. Te bestellen door f 202,— (inbegrepen f 3,— verzendkosten) te storten op ons gironummer 823276.

De nieuwe uitvoering Spaarkast, zowel als bouw pakket en als complete kast nu leverbaar in vuren hout of watervast verlijmd multiplex. „Niet duurder, wel veel beter“.

Wij zijn ook aanwezig op de bijenmarkten te Bussum, Drachten Ugehelen en Eerbeek.

Het Bijenhuis is op zaterdagmorgen van 9 tot 12 uur geopend op 13 augustus, 27 augustus, 10 september.

Tegen een geringe prijsverhoging (bijdrage in de vrachtkosten) zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts:

Boerenbond-Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 6, Nijmegen.

Afd. Bunnik/Houten, B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik, telefoon 03405 - 17 42.

Afd. Velsen en omstreken, H. S. Homburg, Velsersduinweg 165, IJmuiden. Telefoon 02550 - 2 15 30.

Depôt Achterhoek, B. Meijerman, Dwarsdijk 6, Halle. Tel. 05736 - 479.

Afd. Epe, Coöp. Novaco (Welkoop) Paasvuurweg 7, Epe. Tel. 05780 - 23 17.

Afd. Noord- en Zuid-Beveland, Chr. van der Schraaf, De Warretjes 4, Kapelle - Biezellinge.

de heer H. Troost, Rollecaterweg 13, Nieuwleusen. Tel. 05296 - 15 80.

Depôt afd. Schouwen Duiveland. v. d. Wekken, Provinciale weg 5 Kerkwerf. Tel. 01110 - 27 89.

Depôt afd. Rotterdam. A. Bakkert, Berglustlaan 49A. Telefoon 010 - 18 31 23.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273

Algemene Bank Nederland Wageningen

rekening nr. 53.91.42.900

Postgiro 823276

(Bijenhuis)

Telefoon 08370 - 1 28 63

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen. Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtjes. Giro 82 32 76.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Het leven is een eeuwig komen en gaan. Toonde de omslag van het junino. onze scheidende voorzitter Mr. L. R. J. Ridder van Rappard, mede uit erkentelijkheid voor uitzonderlijke diensten gedurende 40 jaar aan de bijenhouderij betoond,

thans stellen wij U voor zijn opvolger, de Hr. J. J. Speelziek van wie wij de overtuiging hebben dat hij de opgaande lijn, die zich de laatste jaren zo duidelijk aftekent, krachtig zal weten te stimuleren en tot grote hoogte zal opstuwen, indachtig het devies der vereniging „Bevordering der Bijenteelt“.

INHOUD VAN DIT NUMMER

	blz.
Programma Imkersdag	115
Toelichting programma	116 - 117
De voorzitterswisseling	118 - 119
Officiële mededelingen	120
Verslag H.B.-vergadering	120 - 121
Vruchtensap/gedrag moer/darredans J. A. Zoet	122
Bijen en hoogspanningsleidingen	123
Bijenvolken op het koolzaad	123
Jaagkieps	124 - 125
Raamwerk Chr. Maillie	126
Afdelingsnieuws	127

27 augustus Assen 1977

Programma 47ste Imkersdag. **Plaats.** Aula van het Dr. Nassaucollege aan de Groen van Prinstererlaan 38. **Datum:** Zaterdag 27 augustus 1977.

- 9.30-10.30 u. Ontvangst deelnemers met muziek van een drumband. Koffie met koek. Film- en diaprojectie.
- 10.30 u. Begroeting door Afd. Voorz. Afd. Assen de Hr. S. Klootsem:a.
- 10.45 u. Openingsrede van de alg. Voorz. Mr. L. R. J. Ridder van Rappard.
- 11.30-12.15 u. Inleiding van Ir. J. J. Pettinga. Onderwerp: Bijenteelt, Vroeger, Heden en in de Toekomst.
- 12.15-13.15 u. Gezamenlijke koffiemaaltijd in het Dr. Nassaucollege.
- 13.15-14.30 u. Bezoek aan honingtentoonstelling, bijenmarkt en de exposities op het gebied van oude ambachten, bijen bloemen en planten en natuur- beschermingseducatie.

14.30-15.00 u.

Bekendmaking van de uitslag en uitreiking van de prijzen van de honingkeuring. Optreden van een majorettenkoor.

15.00-15.30 u.

Optreden van de conférencier Roel Reijntjes uit Beilen met een conférence over Drenthe en Onze Bijen.

15.30-16.15 u.

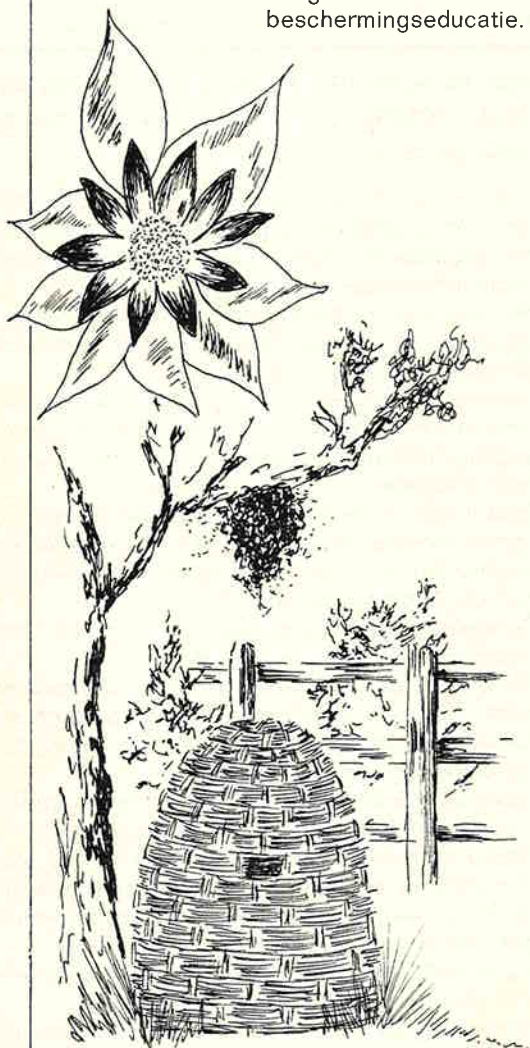
Optreden van een folkloristische dansgroep in drents costuum.

16.15 u.

Sluiting van de 47ste Imkersdag door de Alg. Voorzitter Mr. L. R. J. Ridder van Rappard.

Inschrijving voor 10 augustus door storting of overschrijving van f 15,— per persoon op giro 3618701 t.n.v. de Ver. tot Bevordering der Bijenteelt Afd. Assen, penningmeester de Hr. E. Ruiter, Roderweg 19a Assen of op onze bankrekening bij de Rabobank te Assen, Nr. 302880674 t.n.v. de Ver. tot Bev. der Bijenteelt afd. Assen met vermelding Imkersdag 27 augustus.

Maak deze imkersdag, die tevens voor onze voorzitter het officiële afscheid van onze vereniging betekent, tot een onvergetelijke dag voor de man, die naar beste weten en kunnen gedurende 40 jaren met inzet van alle krachten op de bres heeft gestaan voor de bijenhouderij, zowel in nationaal als in internationaal verband, daarbij - en dat willen wij ook nu duidelijk en dankbaar stellen - steeds trouw terzijde gestaan door Mevr. van Rappard.

TOELICHTING PROGRAMMA

Toelichting op het programma van de Imkersdag. **Datum:** Zaterdag 27 augustus 1977. **Plaats:** Aula van het Dr. Nassaucollege, Groen van Prinstererlaan 38 te Assen. **Zaal open** te 9.30 uur. **Parkeergelegenheid** voldoende aanwezig. **Treinreizigers.** Voor hen staan bij het station busjes gereed. Te herkennen aan de daarop aangebrachte bij.

Honingtentoonstelling. Deze wordt gehouden in een der lokalen van het Dr. Nassaucollege. Inzenden tot uiterlijk vrijdag 26 augustus 19.00 u. bij de Hr. J. A. v. Ee, Sparrenlaan 15 te Assen tel. 05920-12811. Inzenden in de klasse experimentele vormgeving en vlechtwerk mogelijk tot zaterdag 27 augustus tot 9.00 u. bij de Commissie in het College. Zie verder het keuringsreglement in dit nummer. Er mag alleen inlandse honing worden ingeschreven.

Inschrijving voor 15 augustus door storting of overschrijving van f 15,— per deelnemer op giro 3618701 t.n.v. de Ver. tot Bev. der Bijenteelt, afd. Assen, penningmeester de Hr. E. Ruiter, Rodeweg 19a Assen of op onze rekening bij de Rabobank te Assen no. 302880674 t.n.v. De Ver. tot Bev. der Bijenteelt afd. Assen met vermelding - Imkersdag 27 augustus.

Bijen- en Honingmarkt. Deze wordt gehouden op het terrein van het Dr. Nassaucollege. Het is de bedoeling de markt te 8.00 u. open te stellen. Aanvoer kan geschieden van 7.30 u. tot 9.00 u. De volken moeten worden aangemeld bij de op het marktterrein aanwezige marktmeester H. Rispen. Het marktgeld bedraagt f 1,— per korf of kastvolk. Er worden prijzen uitgelooft voor de grootste aanvoer en het beste kast- en korfvolk. De minimumprijs voor honing is gesteld op f 5,— per flacon van 450 gr. De deelnemersprijs bedraagt f 15,— per persoon. S.v.p. gaarne aanmelden **voor 10 augustus**. Er mag uitsluitend nederlandse honing worden aangevoerd in flacons met etiket en zo mogelijk voorzien van het verenigingsdeksel. Er wordt een kwaliteitscontrole gehouden en honing die niet aan de eisen voldoet wordt van de markt verwijderd. Een uitgebreide sortering imkersartikelen van bekende handelaren zal het de imkers mogelijk maken het materiaal waaraan zij behoefte hebben op de markt aan te kopen.

De organisatiecommissie van de imkersdag wil in aansluiting op hetgeen in het juninummer en hierboven werd medegedeeld nog graag het volgende meer in het bijzonder onder uw aandacht brengen:

Het hoeft geen betoog dat de voorbereidingen voor deze dag veel werk en hoofdbrekens vragen. Het belangrijkste probleem, waar alles van af hangt is: op hoeveel deelnemers mogen wij rekenen!

Wel is waar hebben we een sluitingsdatum van 10 augustus genoemd maar de ervaring heeft geleerd dat daarna en zelfs op de dag zelf zich nog veel deelnemers melden. U bent natuurlijk altijd welkom maar U maakt het de organisatoren wel een stuk makkelijker door **tijdig in te schrijven**. Deze inschrijvers krijgen bij hun deelnemerskaarten een **routebeschrijving** toegezonden.

In de expositiehal zijn de inzendingen honing en gebak uitgesteld. Tevens vindt U hier imkersartikelen, een demonstratie korfvlechten, het vervaardigen van waskaarsen en de stands van de Kon. Mij. van Tuinbouw en Plantkunde, de Kon. Natuurhistorische Vereniging afd. Assen en het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie afd. Assen.

Hoewel het hele gebeuren zich afspeelt in en om het Dr. Nassaucollege bieden wij U een zeer gevarieerd en interessant programma. Daarom:

Allen op 27 augustus a.s. op naar Assen.

HOE HONING INZENDEN VOOR DE NATIONALE HONINGKEURING TE ASSEN OP 27 AUGUSTUS A.S.

Alle honing die ter keuring wordt aangeboden dient op vrijdag 26 augustus binnen te zijn op het aangegeven adres. Zie het in dit nummer gepubliceerd reglement.

Het beste is de honing zelf te komen brengen waarbij U de inzendingen tot uiterlijk 's avonds 19.30 uur af kunt geven.

Keuring op de vroege zaterdagmorgen is ditmaal niet mogelijk omdat we een extra druk programma hebben in verband met het afscheid van onze voorzitter.

Bent U niet in de gelegenheid de honing zelf te komen brengen probeert U dan het als afdeling gezamenlijk te doen, ofwel neemt U contact op met Uw hoofdbestuurslid.

Gezamenlijk de honing wegbrengen spaart veel vrachtkosten maar ook reistijd.

Als U toch gebruik maakt van openbaar vervoer moet U zorgen voor een goede verpakking en ruimschoots de tijd nemen opdat de honing tijdig aanwezig kan zijn.

Ook honingkoek en honinggebak dient uiterlijk vrijdagavond 26 augustus binnen te zijn.

Alleen de rubrieken 16-17-18 en 19 kunt U nog inleveren op zaterdagmorgen 27 augustus uiterlijk 9 uur maar liever hebben we deze inzendingen ook op vrijdag reeds binnen.

Dit betreft dus de inzendingen van experimentele vormgeving en vlechtwerk.

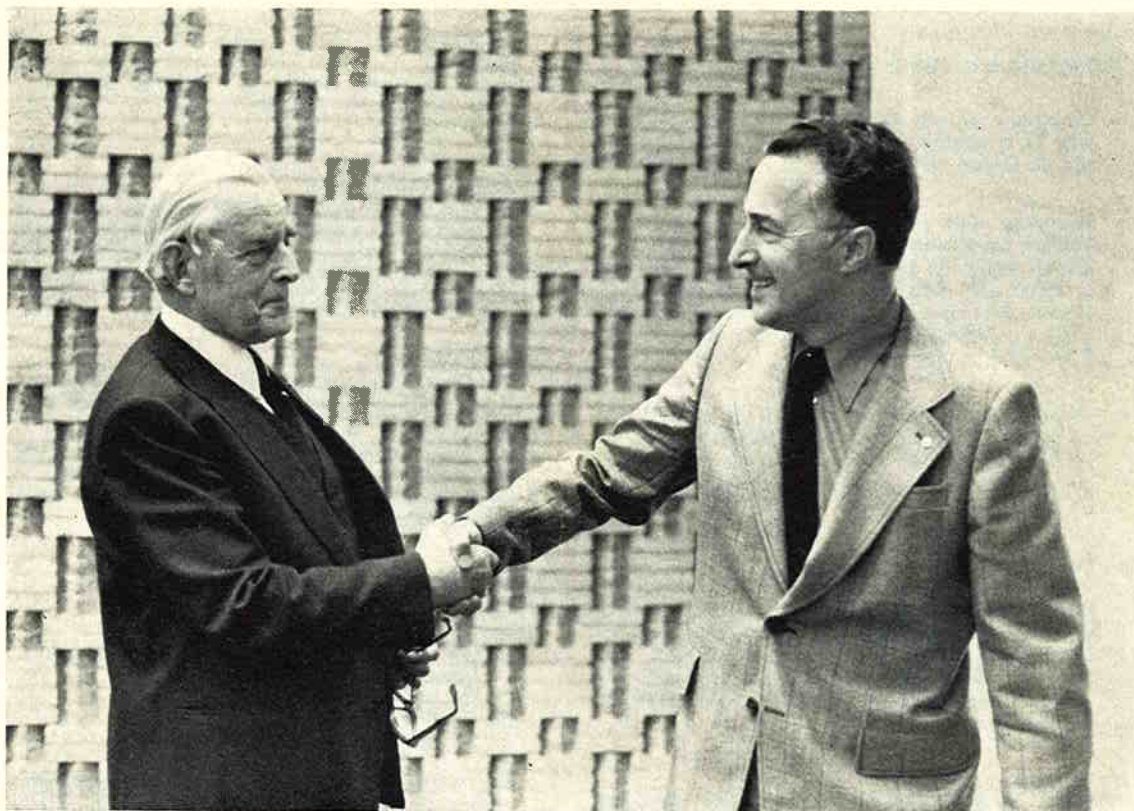
Zijn er nog vragen dan kunt U contact op nemen met de voorzitter van de Honingcommissie, de heer C. Pater. Jzn, tel. 03405 - 1305 of met het Bijenhuis te Wageningen.

C.P.

Reglement Nationale Honingtentoonstelling 1977 te Assen

1. De tentoonstelling zal worden gehouden op zaterdag 27 augustus 1977 in het Dr. Nassaucollege aan de Groen van Prinstererlaan 38 te Assen.
 2. **Inzending.** Alle inzendingen, behalve die in de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk dienen binnen te zijn uiterlijk vrijdag 26 augustus te 19.00 uur. Inzendingen in de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk zijn nog mogelijk tot zaterdag 27 augustus tot 9.00 uur bij de Commissie in het College.
 3. **Afvoer inzendingen.** Een half uur na sluiting van de imkersdag wordt iedere deelnemer die zijn inzending wenst mee te nemen, in de gelegenheid gesteld deze persoonlijk in ontvangst te nemen bij de Commissie.
 4. **Inleggelden.**
Voor elke ingezonden flacon, elk raampje, doosje enz. is een inleggeld van f 0,50 verschuldigd. Voor de klassen Experimentele Vormgeving en Vlechtwerk is f 1,— per stuk verschuldigd. Betaling contant of tijdig vóór 20 augustus per postgiro op rekening 82 32 76 van Bijenhuis Wageningen.
 5. **Flacons.**
De keuze der flacons is vrij, met dien verstande dat de minimum inhoud 250 gram en de maximum inhoud 1000 gram moet zijn. Alle flacons van één serie moeten van hetzelfde model en neutraal zijn.
 6. **Etiketten.**
Etiketten zijn niet vereist, doch wel toegestaan. Flacons met etiketten mogen **niet** voorzien zijn van naam en adres van de inzender. Sluitletietekens zijn **niet** toegestaan. (uitgezonderd klasse 12.)
 7. **Indeling in klassen.**
Er kan worden deelgenomen in:
Klasse 1: Flacons vloeibare honing (3 stuks)
Klasse 2: Flacons gekristalliseerde honing (3 stuks)
Klasse 3: Flacons heidehoning (3 stuks)
Klasse 4: Sekties zomerraathoning.
Klasse 5: Sekties heiderraathoning.
Klasse 6: Ramen zomerraathoning.
Klasse 7: Ramen heiderraathoning.
Klasse 8: Flacons brokhoning (3 stuks)
Klasse 9: Wasbodems 1 kg.
Klasse 10: Wasbodems meer dan 5 kg.
Klasse 11: Honingkoek.
Klasse 12: Ander honinggebak.
Klasse 13: Opmaak honing in flacons.
Klasse 14: Opmaak raathoning in sekties.
Klasse 15: Opmaak losse raathoning.
Klasse 16: Experimentele vormgeving; tafelstukken.
Klasse 17: Experimentele vormgeving; etalagestukken.
Klasse 18: Vlechtwerk; korven van stro en/of buntgras.
Klasse 19: Siervlechtwerk van stro en/of buntgras.
- In de klasse vloeibare honing mag met meerdere series van 3 stuks worden deelgenomen, mits er tussen de series een aanwijsbaar verschil in soort, kleur en smaak is. Hetzelfde geldt ook voor klasse 2 en gedeeltelijk ook voor de klassen 11 t/m 19.
8. **Beoordelingsnormen.**
De enige norm bij de beoordeling door de jury is de vraag in hoeverre de inzending aantrekkelijk is voor de konsument. De jury zal daarbij zowel op kwaliteit en zuiverheid der produkten, als op de verpakking en presentatie letten.
 9. **Bekroningen.**
Op de tentoonstelling wordt door de jury aangegeven die inzendingen die de hoofdprijzen hebben behaald en de eerste, tweede en derde prijzen. Een eerste prijs is 100 punten, een tweede prijs is 99 punten en een derde prijs is 98 punten. Op het oordeel van de jury is geen beroep mogelijk.
 10. **Prijzen.**
De jury kent de volgende prijzen toe:
 - a. De Ridder van Rappard-wisselprijs.
 - b. De wisselprijs van het Ministerie van Landbouw.
 - c. De Gouden Medaille der Vereniging.
 - d. De Zilveren Medaille der Vereniging.
 - e. De Bronzen Medaille der Vereniging.

De winnaars van de wisselprijzen ontvangen tevens als blijvende prijs de Gouden resp. Zilveren Legpenning der vereniging. Alle inzenders ontvangen tevens een oorkonde waarop vermeld staan de klassen waarin zij eerste, tweede en derde prijzen hebben behaald. Bij toekenning der wisselprijzen geldt als norm: In iedere klasse telt slechts één serie. n.l. de hoogst gewaardeerde, mee. Voor de klassen 16, 17, 18 en 19 worden aparte prijzen beschikbaar gesteld. Deze klassen dingen niet mee bij de toekenning der wisselprijzen en medailles.
 11. **Alleen nederlandse honing.**
Er mag alleen in Nederland gewonnen honing worden ingezonden. Honing, welke naar het oordeel van de jury, kennelijk van buitenlandse oorsprong is, wordt van deelname uitgesloten.
 12. **Alleen inzendingen van leden.**
Op de tentoonstelling en keuring worden alleen toegelaten inzendingen van leden. Dit is ook van toepassing op de inzendingen buiten mededinging in de klassen 16, 17, 18 en 19.
 13. **Verdere bepalingen.**
Iedere deelnemer(ster) dient bij zijn/haar inzending een lijst te voegen vermeldende: Naam en volledig adres, eventueel telefoonnummer, klassen waarin en hoeveelheden waarmee wordt deelgenomen.
- De inzendingen blijven geheel voor rekening en risico van de inzenders. Door in te zenden verklaart de inzender zich zonder voorbehoud accoord met de bepalingen van dit reglement en niet voorziene beslissingen van de organisatiecommissie en jury. In alle zaken waarin dit reglement dus niet voorziet, beslist de organisatiecommissie zonedig in overleg met de jury.

VAN HARTE

Wij zijn – zij het ook laat, maar nog net op tijd, in het bezit gekomen van een afdruk van de foto die door het fotobureau W. A. Abrahamsz te Wageningen werd gemaakt tijdens onze alg. vergadering op het moment dat Mr. van Rappard de nieuw gekozen voorzitter met zijn benoeming feliciteert. Het lijkt inmiddels overbodig geworden de Hr. Speelziek, die door de artikelen die hij voor ons maandblad schreef, deels onder eigen naam en deels onder het pseudoniem Jan van de Veluwe en door zijn optreden in verscheidene afdelingsbijeenkomsten, al lang geen onbekende voor onze leden meer is, nog nader bij U te introduceren.

Ons is al van verschillende zijden verweten – en niet helemaal ten onrechte – dat wij van zijn benoeming niet direct met een daverende kop melding in ons blad hebben gemaakt. De schreeuwende krantekoppen dezer dagen, die dan meestal nog slaan als de bekende tang op het niet minder befaamde varken, liggen ons niet zo, maar een feit is dat aan een zo belangrijke gebeurtenis, die zich voor het eerst sedert 40 jaar voordeed, duidelijk eerder en meer aandacht had

behoren te worden besteed.

Vandaar deze belijdenis van schuld, aan U lezer in het algemeen en aan de Hr. Speelziek in het bijzonder.

In het dec.no. van 1976 publiceerden wij al een vraagesprek met onze nieuwe voorzitter, waaruit blijkt dat zijn belangstelling veelzijdig is en dat het gaan imkeren, evenals bij de sprookjesprinses, slechts een ontwaken uit een sluimer-toestand was. De aanleg voor de bijenhouderij was als gevolg van erfelijkheid latent aanwezig. Geen wonder dat de Hr. Speelziek, eenmaal weer als imker ontwaakt zijnde, zich duchtig te weer stelde. In de afd. Apeldoorn sprak hij aldaar een hartig woordje mee, organiseerde forum-avonden, stelde interessante kwissen samen, hield lezingen in de omgeving en interesseerde zich voor de verbetering van het kastenmateriaal in het algemeen. Daarnaast behaalde hij in korte tijd het diploma „Practisch Imker” en „Leraar Bijenteelt” en wierp zich met alle energie op de propaganda, vooral in de hobby-sfeer, waaraan z.i. te weinig werd gedaan.

Deze korte inleiding zal voldoende zijn om U ervan te overtuigen – zo U dat al niet wist

- dat U voor Mr. van Rappard die, het zij hier nog eens gememoreerd, ook een veelzijdig talent is, een opvolger hebt gekozen die van aanpakken weet. Reeds lang voordat de candidatuur voor het voorzitterschap ter sprake kwam zond de Hr. Speelziek een artikel in met betrekking tot de propaganda, dat hij anoniem geplaatst wenste te zien. Dit artikel geeft duidelijk de actieve en strijdvaardige geest weer waarop hij dit aspect wil aanpakken. Wij zijn zo vrij de gevraagde anonimiteit te doorbreken en plaatsen met ons allerbeste wensen voor een vruchtbare arbeid, dit artikel hieronder in zijn geheel.

IMME IMKER IMAGE

Bij dit opschrift moeten we helaas constateren, dat we in de onderlinge relatie dezer begrippen weliswaar de twee-eenheid „imme-imker” aantreffen, doch dat van de drie-eenheid-imme-imker-image nog lang geen sprake is. Hoewel het woordje „image” met dezelfde beginletters aanvangt, staat het in wezen op grote afstand van zowel de imme als de imker.

Het beeld (de image) van de imkerij bij de gemiddelde Nederlander is maar al te vaak die van een zonderling oud mannetje, dat zwaar geharnast met veel rook de bijen te lijf gaat en aldus de honing veroverd.

Deze benadering is uiteraard ongenueanceerd, nochtans tonen recente reacties uit belangstellend publiek aan, dat er over de imkerij nog altijd bijzonder vreemde ideeën in omloop zijn. Onlangs vroeg een dame mij nog naar de prijs van een liter koninginmelk, dat is toch ongeveer zoiets als biest, voegde ze er aan toe. Het zou goed zijn aan dergelijke waanideeën eens een afzonderlijk artikeltje te wijden.

Landbouw en veeteelt zijn er sinds 1950 in geslaagd een zeer goede image op te bouwen; het „domme boertje” van weleer is thans de leider van een modern gemechaniseerd bedrijf geworden. Thans werkt men er met pakkende slogans, zoals „MELK MOET”.

Terugkerend naar de imkerij moet ik denken aan Wilhelm Runte uit Soest (D.), die onlangs het

volgende verhaal ten beste gaf.

„Een als schaakspeler bekend geworden oude schoolmakker had bij een buitenlands tournooi de eerste plaats weten te bezetten. De plaatselijke courant beschreef op meesterlijke wijze zijn beslissende eindzetten, waarmede een gerenommeerde tegenstander schaakmat werd gezet. Toen ik hem kort nadien ontmoette, hem feliciteerde en mijn verwondering uitsprak over de kundigheid van die journalist, zei hij bescheiden: - die deskundige journalist ben ik zelf -” (aldus Runte).

De meeste ervaring en de grootste resultaten met deze vorm van imagebuilding hebben politieke figuren. Wij imkers doen meestal het tegengestelde, of wel niets. Het gevolg is danook, dat we ons zeer moeilijk aan die oude korf kunnen ontworstelen. Tot overmaat van ramp maken de kranteverhalen over die Zuid-Amerikaanse moordbijen e.d. de zaak niet veel beter.

Hoe komen we van dat antieke beeld af? Imagebuilding!!! We moeten zelf de pen ter hand nemen, in elke afdeling zijn wel een paar penvaardige en fantasierijke leden te vinden, elke onderwijzman is in dit verband een potentiële journalist, neemt hem op in uw bestuur! Wij imkers hebben toch voldoende literatuur om eens een aardig artikeltje aangepast aan de plaatselijke omstandigheden, te presenteren. Ik denk hierbij aan onderwerpen als „de waarde van de imkerij voor de 65+er”, „bijenteelt een moderne natuursport”, „het beeld van de moderne imker”, „bestuiving, onmisbaar voor onze cultuur”, „de bij en de instandhouding van het leefmilieu”, „de weg van de korf naar de kast”, „honing”, e.d. Wij moeten onze medeburgers duidelijk demonstreren, dat we beslist geen zielige oude bijenboertjes zijn, doch moderne mensen, die meevechten voor de instandhouding van de natuur, ons leefmilieu.

Uit ervaring is het mij bekend, dat de courant dergelijke artikeltjes gaarne opneemt, zelfs een maand of tweemaandelijks rubriekje is welkom. Publiceer juist voordat er een interessante afdelingsbijeenkomst plaats vindt, dat levert altijd publiek en reacties op. Vergeet nooit: EFFICIENT GEVOERDE PROPAGANDA BETAALT ZICH ZELF”.

Het parool luidt danook „OP NAAR DE PERS” en vergeet niet een exemplaar van het artikeltje uit te knippen en aan uw redacteur van het Groentje toe te zenden.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

Geslaagden examen practisch imker

In het Bijenhuis te Wageningen werd op 9 juni j.l. het jaarlijkse examen afgenomen voor het diploma Practisch Imker. 5 kandidaten hebben aan het examen deelgenomen en zijn ook allemaal geslaagd. Voor elke kandidaat was 90 minuten uitgetrokken waarvan 60 voor de praktijk en 30 voor de theorie.

De toegekende cijfers varieerden van 6 tot 8.

Geslaagd zijn de heren J. L. Trip, Houten, W. D. Vink, Kloetinge, Drs. P. van Meurs Varik, M. F. Buijks, Doorn en A. H. Hartman, Zwolle.

Allen ook vanaf deze plaats van harte gelukgewenst. C.P.

Medewerkers gevraagd

In de kring van het hoofdbestuur wordt gedacht over plannen om te komen tot een andere opzet en een betere taakverdeling met betrekking tot het maandblad. Hiervoor is primair van belang de vorming van een staf van vaste medewerkers, die tijd en gelegenheid hebben en in staat zijn een artikelenreeks gedurende langere tijd voort te zetten. Wij denken daarbij o.a. aan een beginnersrubriek, waarvoor blijkens de enquête bij de lezers toch wel veel belangstelling bestaat, een vragenrubriek, ook voor beginners van veel belang, populair geschreven wetenschappelijke artikelen en praktijkervaringen, die verreweg het hoogst op het verlanglijstje staan genoteerd. Vertalingen van artikelen uit buitenlandse bladen, voor zover zij buiten het gewone kader vallen, zijn ook van veel belang. Leden die in principe bereid zijn hieraan medewerking te verlenen worden vriendelijk verzocht dit, onder vermelding van de stof die zij denken te behandelen, te melden aan het Bijenhuis te Wageningen. H.G.M.

Beknopt verslag van de H.B.-vergadering

die gehouden is op donderdag 30 juni 1977 in het Bijenhuis te Wageningen, aanvangende 10.00 uur.

Aanwezig: Mr L. R. J. Ridder van Rappard, voorz.; en de H.H. W. Assink; J. Fluyt; R. H. Geskes; R. v. d. Hul; J. A. Krabbenborg; P. J. A. v. d. Looy; H. G. Maagendans; M. W. v. d. Meulen; B. Meijerman; W. H. v. Mourik; Drs P. C. Muntjewerf; C. Pater Jzn; Ir J. J. Pettinga; P. H. Ramakers; J. J. Speelziek en mevr. T. E. A. Rive-v. Bönninghausen.

Voorz. opent de vergadering met een speciaal woord van welkom aan dhr. Speelziek.

N.a.v. de notulen van de vorige vergadering merkt dhr Ramakers op, dat uit e.e.a. zou blijken, dat er weinig contact tussen de afdelingen in Zuid Limburg is. Het tegendeel is waar, er zijn geregeld kringvergaderingen, echter geen groepsvergaderingen.

Ingekomen stukken: Afdeling Beilen heeft een brief geschreven, waarin zij stelt verontrust te zijn door het gerucht, dat er buitenlandse koninginnen zijn ingevoerd door dhr de Bruin te Vledder. Na overleg wordt besloten afdeling Beilen te berichten, dat e.e.a. doorgegeven is aan de rijksbijenteeltconsulent.

Ir Pettinga zal de betrokkene op de gevaren wijzen van dergelijke invoer. Ook zal dhr Pettinga zorgen

voor een artikel in de bijenbladen, waarin de gevaren van dergelijke invoer nog eens extra benadrukt zullen worden.

Dhr Fluyt zegt, dat ook in Zeeuws Vlaanderen angst is voor besmetting, doordat de Belgen hun volken daar bij het koolzaad zetten. Ir Pettinga vindt, dat deze kwestie ook aan de orde moet komen in afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap en bij de veterinaire inspectie.

Afdeling Bunnik heeft een brief geschreven, hierin stelt zij dhr Trip kandidaat voor de koninginneteeltcommissie. Na enige discussie wordt hiertoe besloten. Dhr Trip heeft de cursus koninginneteelt gevolgd, voorts heeft hij onlangs het examen praktisch imker met goed gevolg afgelegd.

Op de oproep om een praktisch medewerker voor het koninginneteeltstation zijn vier aanmeldingen gekomen. Dhr Geskes heeft goede hoop hieronder een goede assistent te vinden. Dhr Muntjewerf zou graag zien dat de koninginneteelt uitgebreid wordt. We zouden de koninginneteelt kunnen commercialiseren o.a. door het plaatsen van advertenties in het Groentje, evenals soortgelijke advertenties veel in buitenlandse bladen voorkomen. Dhr Geskes geeft een uiteenzetting over de problemen, waarmee de koninginneteelt te maken heeft.

Brief van de heer Kinkelaar: dhr Kinkelaar stelt in deze brief dat hij vanwege zijn gezondheid niet langer in staat is in het H.B. zitting te hebben. Er wordt besloten de afdelingen van de groep Betuwe te berichten, dat zij overeenkomstig het bepaalde in het H.B. voorstellen kunnen doen om in de vacature te voorzien.

Dhr Meyerman meldt, dat hij het H.B. heeft vertegenwoordigd bij de bijeenkomst in Vledder.

Nieuwe Kunstraatmachine: Dhr Pater heeft over de nieuw aan te schaffen kunstraatmachine een schriftelijke toelichting gegeven; dhr van Mourik heeft een memorandum opgesteld. In zijn functie van voorz. commissie Handel licht dhr Pater e.e.a. nogmaals toe. „In het buitenland wordt veel gegoten kunstraat gebruikt. Deze kunstraat is steviger en wordt sneller en beter uitgebouwd door de bijen. Het nadeel is dat er minder vellen in een kg. gaan. Eén man kan zowel de machine bedienen als ook de kunstraat verpakken. De aanlooptijd van deze machine is veel korter dan van de oude machine. De bedoeling is de afgeschreven machine voor gewalste kunstraat op te knappen en een nieuwe machine voor gegoten kunstraat aan te schaffen; deze gaat ± f 45.000,— kosten incl. installatiekosten.

Met uitzondering van de heer v. d. Hul is het H.B. voor aanschaf van een nieuwe machine voor gegoten kunstraat. Dhr Muntjewerf is van mening, dat revisie van de oude machine niet overwogen moet worden als er een nieuwe machine wordt aangeschaft.

Besloten wordt dat dhr Krabbenborg de machine zo snel mogelijk zal bestellen. Tegelijkertijd zal hij offerte vragen voor de noodzakelijkste reparaties aan de oude machine. De beslissing over een goede revisie van de oude machine zal op een volgende H.B. verga-

dering genomen worden. In de toekomst zullen de imkers kunnen kiezen of zij gegoten of gewalste kunst-raat willen hebben.

Suiker: Besloten wordt 6 juli a.s. in te schrijven voor 125 ton, want veel imkers zullen zich al van suiker voorzien hebben in verband met de te verwachten prijsverhoging van de suiker per 1 juli.

A's ons bij de eerstkomende inschrijving de suiker gegund wordt zal er z.s.m. een schrijven naar de E.E.G. gaan, waarin we stellen dat we zo weinig suiker nodig hebben, omdat de meeste imkers zich al voorzien hebben van suiker voor wintervoeding. De voorz. hoopt hiermede te bereiken, dat de beslissing over subsidie op gedenatureerde suiker volgend jaar eerder afkomt dan pas eind juni.

Bijenmarkten: praktisch elke zaterdag in voorjaar en zomer is er een bijenmarkt, zegt dhr Pater. Het is belangrijk, dat we op elke markt aanwezig zijn. E.e.a. brengt veel extra werk mee voor het personeel, bovendien is dhr Krabbenborg bijna elke zaterdag in touw. Dhr Fluyt stelt voor de depôts zoveel mogelijk naar de markt te laten gaan. Dhr Pater vindt het vanwege de propaganda voor de Vereniging beter, dat het Bijenhuis zelf vertegenwoordigd is, bovendien verwacht de bezoeker op de markt een groot assortiment imkersartikelen, in ieder geval meer dan datgene waarover een depôt beschikt. Besloten wordt aan het eind van het jaar een overzicht betreffende de markten aan de H.B. leden te verstrekken.

Redactiecommissie: Dhr Maagendans juicht deze commissie toe, maar vindt dat e.e.a. verder uitgewerkt moet worden.

Dhr Assink wil zich graag terugtrekken uit de commissie; ook al omdat hij de laatste tijd niets meer toegestuurd krijgt.

Dhr Speelziek zet uiteen hoe hij zich de redactie van het Groentje voorstelt. Dhr v. d. Meulen zou graag zien, dat het voorstel voor een redactiecommissie teruggedragen wordt en in het D.B. verder behandeld wordt. Dhr Maagendans vindt, dat we de staf van medewerkers en de redactiecommissie uit elkaar moeten houden. Dhr Pater acht het noodzakelijk, dat er eerst een kostenbegroting komt. Dhr Muntjeverf gelooft dat de hele structuur veranderd zal moeten worden. Een kleine commissie bestaande uit Dhr Maagendans, dhr Speelziek en mevr. Rive zal e.e.a. nader uitwerken.

Wat verder ter tafel komt: Dhr Pettinga heeft een brief gekregen van het hoofdprodukschap van akkerbouwprodukten betr. hun advies over het ontwerp honingbesluit. Hierin staat echter niets over de declaratiedwang. Dhr Lauwers zal gevraagd worden om namens de Bedrijfsraad hierop te reageren. Hij zal in zijn schrijven duidelijk moeten stellen, dat wij vasthouden aan de declaratiedwang.

De voorz. verlaat de vergadering en de vice-voorzitter dhr Maagendans neemt de leiding over.

De vergadering discussieert over de regeling van het afscheid van dhr van Rappard. Besloten wordt dat de H.H. Maagendans en Speelziek e.e.a. nader zullen spreken met dhr van EE en afdeling Assen.

Rondvraag: Dhr van Mourik vraagt hoe het staat met het uitloten van de obligaties. Ook moet er nog rente betaald worden. Toegezegd wordt dat dit z.s.m. geregeld zal worden.

Dhr v. d. Meulen vraagt om voortzetting van het n- sema onderzoek. Dhr Pettinga antwoordt, dat er sinds 1 mei een nieuwe medewerker op de Ambrosiushoeve

is, die zich hiermee waarschijnlijk zal belasten. Dhr Meyerman vraagt hoe het staat met de salariering van dhr Louters. Besloten wordt dat dhr van Mourik op de volgende H.B. vergadering met een opzet zal komen welke emolumenten tot zijn salaris moeten worden gerekend en hoe deze op geld waardeerbaar zijn, teneinde een grondslag te hebben voor verdere discussie. Ook vraagt dhr Meyerman wat de contra-prestatie van de Vereniging is t.a.v. dhr Krabbenborg, die vele zaterdagen naar bijenmarkten gaat zonder hiervoor enige vergoeding te ontvangen. De oplossing hiervoor is praktisch rond, zegt dhr Pater.

Dhr v. d. Hul meldt, dat er in Leeuwarden een goede samenwerking is tussen onze afdeling daar en de ANI. Dhr Ramakers spreekt dank uit namens afd. Schinnen voor de 3 uitgereikte onderscheidingstekens. Verder zegt hij dat Staatsbosbeheer bij Schinnen een terrein laat inplanten; kunnen wij ervoor zorgen, dat er ook drachtplanten gezet worden? Dhr Pettinga zal h'er-over contact opnemen met S.B.B. verder vindt hij dat dit ook een kwestie is die de afdeling zelf ter hand moet nemen.

Dhr Assink bedankt namens afdeling Almelo en afdeling Haaksbergen voor de Verenigingsonderscheidingen. Verder meldt hij, dat de gemeente Enschede twee bijenstallen aan de afdeling aldaar heeft overgedragen. Dhr Speelziek raadt aan bij de Bondsspaarbanken oud reclamemateriaal te vragen. In het verleden hebben deze banken de bij als spaarsymbool gebruikt. Dit voor de bank niet meer bruikbare materiaal wordt naar zijn ervaring graag ter beschikking van de imkers gesteld.

Tenslotte **sluit** de vice-voorz. de vergadering met een woord van dank aan de aanwezigen.

T. E. A. Rive-v. B.

In het noorden van Spanje, in de provincie Galicië werd vroeger bij een begrafenissen een soort bijendans uitgevoerd, de abellon of abejorro. De deelnemers gaven elkaar daarbij een hand en liepen langzaam in een cirkel rondom de doodkist. Omdat zij bijen moesten voorstellen, maakten de dansers constant een geluid als van vliegende bijen. Zij mochten daarmee niet ophouden zolang de dans duurde. Deed iemand dat toch, dan zou hij of zij binnen het jaar eveneens sterven.

Van geheel ander karakter is de Bijendans, die door danseressen in Boven-Egypte (Nubië) hier en daar nog wordt uitgevoerd. Het is een zeer oude erotische buikdans, die een grote portie lenigheid en uithoudingsvermogen eist.

Chr. Maillie

De lezer schrijft

VRUCHTENSAP / GEDRAG MOERTJE / DARRENDANS

Ik wil beginnen met een reactie op het artikel van de heer Dols uit Onstwedde (groentje 12/76) die einde oktober bijen opmerkte die het sap van beschadigde peren verzamelden en hij vraagt zich af of ook anderen dit wel eens eerder hebben meegemaakt.

Mijn antwoord is bevestigend. Behalve dat ik zelf bijen zich te goed heb zien doen aan beschadigde peren in de boomgaard waar mijn bijen staan komt hierover ook een berichtje voor in Gleanings van mei 1976.

De auteur had honing geleverd aan een klant en kreeg gelijk te horen dat zijn bijen de appels aan het bewerken waren. Ondanks zijn suggestie dat de vermeende bijen wel wespen zouden zijn en dan in het bijzonder de *Vespula germanica*, die zich momenteel in Amerika sterk uitbreidt, hield de dame voet bij stuk dat het bijen waren. Hij liet zich haar boomgaard inloodsen en zag tot zijn verbazing bijen die van de ene naar de andere aangevreten appel vlogen en zich te goed deden aan de pulp die door de wespen was achtergelaten.

Het liet hem niet met rust en hij besloot een bezoek te brengen aan zijn bijenstal die een 1500 meter van de plaats des onheils was gelegen. Hij arriveerde er in de vroege middag, de temperatuur was ongeveer 16 graden en dat betekende een flinke afkoeling na de rekord-hoge temperaturen van de afgelopen dagen ondanks dat de kalender reeds 19 november aanwees. De bijen hadden blijkbaar, wellicht door gebrek aan andere dracht, gebruik gemaakt van de mogelijkheid die hen door de wespen was geboden en uit 'le macht sap van gevallen/aangevreten fruit verzameld.

Toen hij dit zo overdacht vroeg hij zich af wat de vloeistof was geweest die als onrijpe nektar uit de raat spatte van een volk dat hij zojuist nog even had geïnspekteerd. Het bewuste volk voelde nl. nogal licht aan en met de winter voor de deur leek het hem verstandig een buitenraam te vervangen door een voertuig ter grootte van een raat dat met een suikeroplossing gevuld kon worden. Zoals gezegd bij het afstoten van de raat spatte er één of andere vloeistof uit die hij helaas niet proefde, maar gezien zijn mededeling dat het buiten de kast gebrachte raam binnen korte tijd met bijen was bedekt mogen we aannemen dat het een zoete vloeistof was. De schrijver vraagt zich verder af hoe vaak het

beschrevene voorkomt. We weten het niet en zullen het nooit weten omdat imkers zeker in november de volken niet zullen inspekteren zonder noodzaak en wetenschappers hun waarnemingen alleen zullen richten op factoren die betrekking hebben op hun specifieke onderzoek. Dus imkers noch wetenschappers zullen volken nakijken als roverij mag worden verwacht in een ver gevorderd seizoen en dit houdt in dat ongebruikelijke toestanden, zoals deze, zonder verdere aandacht in de vergetelheid raken.

Wellicht is deze niet voldoende geïnverteerde vloeistof in één buitenste raat niet van wezenlijk belang als het een enkel volk betreft, maar wat te zeggen als het aanleiding geeft tot slechte uitwintering (gistingsproces voedsel) of de dood van een volk of als meerdere volken van een stal door deze activiteiten het voorjaar niet halen?

De feiten zoals juist naar voren gebracht kunnen weer dienst doen als basismateriaal voor meerdere vragen waaruit moge blijken dat veel van het bijgedrag en z'n konsekwenties nog niet voldoende bekend zijn.

Mijn volgende reactie betreft een artikel in het groentje 11/76 van de heer C.A.S. Op 14/7 trof hij in de honingkamer boven het rooster een uitgebouwde dop met daarin een levende pop en hij vraagt zich af: Hoe kwam het eitje daar terecht. Toen ik dit las ben ik op zoek gegaan in m'n aantekeningencahier en vond het volgende. 21/5 Het moertje had op de één of andere wijze kans gezien darre-eitjes af te zetten in cellen welke tussen het rooster en de onderkant van de honingkammeraampjes waren gebouwd. Er werd een gaaf rooster in houten lijst gebruikt, er was nog geen zwermneiging en het moertje was op het hoogtepunt van haar legcapaciteit. Hiermee hoop ik voldoende aan te tonen dat het voor Hare Majesteit onmogelijk was in de honingkamer te komen. Dit is dus geen antwoord op uw vraag, slechts het aanhalen van een analoog geval. Over uw tweede vraag lijkt me wat meer te vertellen.

Ten eerste zou ik graag willen weten over hoeveel raten uw volk kon beschikken toen u begin september met afvoeren begon. Waren dat er slechts tien, dan kan ik me voorstellen dat u het broednest in binnenkomend voer hebt gesmoord. Wellicht was de ruimte al te krap toen einde augustus het afvoeren een aanvang nam en bezat het volk merendeels gesloten broed, vandaar op 21/9 geen spoor van broed.

Dat van het ingehangen raam broed in alle stadia 4 dagen na het inhangen alle eitjes waren verdwenen lijkt me vrij logisch, aangezien het ei-stadium slechts 3 dagen duurt.

Maar u bedoelt waarschijnlijk te zeggen dat er op 29/9 in het geheel geen open broed meer aanwezig was.

Waarschijnlijk hebben we hier te maken met de oude regel dat een moertje moeilijk tot broeden is te krijgen als ze er in het najaar, door welke oorzaak dan ook, al een keer mee gestopt is.

Gezien uw ervaring lijkt het me zinvoller in de laatste zin de uitspraak „het moertje” te vervangen door „het volk”. Het zou betekenen dat het volk reguleert tot wanneer open broed aanwezig Over de aanwezigheid van darren in uw volk zo laat in het jaar zou ik me maar niet ongerust maken. Het is me nl. opgevallen dat darren lang getolereerd worden als het de volken in het najaar aan niets ontbreekt en dat heeft vooral betrekking op sterke volken.

Nu we het toch over darren hebben nog even het volgende. In *Apiacta* (een uitgave van *Api-mondia*) staat te lezen dat op 11 mei 1975 een engelse imker in Devon een dar opmerkte die op één der raten op kleine - 7 cm - afstand van een werkbij een rondedans uitvoerde. De werkbij voerde dezelfde dans uit. Het volk bevloog sterk een bloeiende appelboom die op ongeveer 25 meter afstand stond.

Wat hiervan te zeggen ?

Gezien de tot nu toe bekende feiten over de werkprestaties van de dar lijkt het me gewenst bij een evt. in te stellen onderzoek een sexuo- loog in te schakelen om deze opwindende code te ontrafelen.

J. A. Zoet, Nieuw Venneep.

BIJEN EN HOOGSPANNINGSLEIDINGEN

Ik was een dezer dagen aanwezig op een dierenverzorgersvergadering in Amstelveen. Deze vergadering was uitgeschreven voor medewerkers verbonden aan kinderboerderijen, waarbij ik uit hoofde van mijn functie nauw ben betrokken: eerstens omdat ik werkzaam ben op het Ned. Openluchtmuseum te Arnhem waar de laatste jaren ook nog al wat oude diersoorten zijn aangetrokken en verder omdat ik les geef aan de leerlingen op de vakschool te Barneveld, die daar hun opleiding als dierenverzorgers genieten, met betrekking tot planten die wegens hun giftige eigenschappen schadelijk kunnen zijn. Een van de sprekers was Dierenarts F. W. J. Swart. Deze Hr. Swart vertelde dat dieren lopende onder hoogspanningsdraden schade ondervonden hadden. Er was geconstateerd dat deze was veroorzaakt door loodvergiftiging afkomstig van deze kabels. Zou hieronder volgens mij de we bekende paardebloem staan te bloeien dan zou dat misschien ook schadelijk kunnen zijn

voor onze bijen. Dit is door mij niet geconstateerd maar ik geef het maar ter discussie. Wie weet komen er meerdere gegevens langs deze weg tot bestwil van ons allen. J. v. d. Ende.

DE BIJENVOLKEN OP HET KOOLZAAD

Het was met het voorjaar wel dit jaar, onophoudelijk bleef de koude poollucht voortduren, zodat je bijna de ijsberen ruiken kon. Toch ging de ontwikkeling van de koolzaad planten gestaag door, en eenmaal op kniehoogte kwamen ook de eerste bloemstengels met een aarzelend geel bloemetje.

In onze afdeling begint hiermede dan altijd een stroom van berichten omtrent de stand van het gewas de reiscommissie te bereiken.

Als voorzitter van deze commissie wordt je hierdoor onmiskenbaar beïnvloed, en in de vaste overtuiging dat het komend weekend beslist geplaatst mocht worden, draai je het nummer van de heer van 't Land.

Heel bedachtzaam klinkt aan de andere kant van de lijn - Zou je nog niet een weekje wachten - Door de ervaring wijs geworden ga je op het advies in en stelt het een week uit.

Intussen spaar je de zo broodnodige vliegbijen in de beschutte stal. Het plaatsen gaf de week erop geen enkel probleem voor de ruim honderd volken, er was ruimte genoeg beschikbaar, en de reiscommissie droeg er zorg voor dat bejaarde en minder valide leden vooraan bij de weg een plaatsje kregen.

En de rest moeten jullie zelf zo voordelig mogelijk naar achteren plaatsen. Je mag er zo diep mogelijk in gaan dan worden de volken goed gespreid, aldus de heer van 't Land.

In vorige jaren is over dat plaatsen nogal het een en ander te doen geweest, en ik meen ten onrechte.

De fout ligt veelal bij de imkers zelf.

Vooraan de weg worden altijd de meeste bijen geplaatst soms wel 70 tot 80 volken op een kluitje met alle gevolgen van dien.

Het vervliegen is dan heel sterk, om nog maar niet van overbrengen van ziekten te spreken. Wij hebben dan ook sterk de nadruk op verspreid opstellen gelegd en het succes was verzekerd.

Onmogelijk zwaar geladen met honing kwamen ze terug dit jaar. Tot diep in de nacht waren we bezig om ze thuis te brengen en te bezorgen en ook nog vaak extra hulp inroepen om de vrachtwagen te lossen. Dit was onze ervaring, en met plezier.

Nog bedankt heer van 't Land, voor de adviezen, het zat weer goed.

A. J. Van Breukelen,
Kerkpad Z.Z. 19,
Soest.

UIT DE JAAGKIEPS

Wat kost een potje honing ?

In Die Biene van juli 1976 lezen we in dichtvorm een gesprek tussen een bijenkoningin en de koper van een potje honing. De klant krijgt op zijn vraag wat een potje honing kost ten antwoord: O, ik reken alleen maar het werkloon. De bijen moesten voor dat potje honing 12.000 uren vliegen. Per uur reken ik twee Mark dertig. Dat wordt dus 27.000 Mark.

Sexgedrag van bijen en hommels

„Honingbij-koninginnen paren niet éénmaal met één dar, maar meermalen met meer darren. Hommelkoninginnen doen dat ook. Hobbs bericht, dat o.a. de ook bij ons voorkomende boomhommel dikwijls, en misschien wel altijd, meer dan eenmaal paart. Sommige gemerkte hommelkoninginnen paarden minstens driemaal en vele paarden minstens tweemaal.

Een koningin van onze honingbij paart een aantal malen gedurende één enkele bruidsvlucht van een half uur, maar sommige koninginnen gaan tweemaal op bruidsvlucht of zelfs driemaal. Ze maken die bruidsvluchten allemaal op dezelfde dag, maar ook wel op opeenvolgende dagen.

Het mannelijk orgaan van de dar scheurt gewoonlijk van zijn lichaam af direkt nadat hij het in het lichaam van de koningin heeft gebracht en hij valt op de grond en sterft. De volgende dar die met de koningin gaat paren verwijderd de overblijfselen van de geslachtsorganen van zijn voorganger.

Mij zijn geen berichten bekend over bijenkoninginnen of hommelkoninginnen, die **gelijktijdig** paren met meer dan één dar. Daarom beschrijf ik de volgende waarnemingen.

Omstreeks het middaguur op een dag begin september 1963 te Florence in Zuid Carolina, vond ik een hommelkoningin, die over een grasveld krabbelde met drie darren. Alle vier wapperden ze met hun vleugels en dat sterke zoevende geluid was het, dat mijn aandacht had

getrokken. Ik kon van nabij waarnemen wat de insekten deden zonder ze te storen.

De darren klemden zich vast op de rug van de veel grotere koningin, met hun kop naar de voorkant van de koningin gericht. Twee van de darren waren bezig met de koningin te paren en de derde, die tussen de beide andere in zat, probeerde met haar te paren. Toen ik probeerde ze in een stikpot (fles met b.v. chloroform) in die houding te vangen, ontsnapte de derde dar. De andere bleven in hun paringshouding tot ongeveer een minuut nadat ik ze gevangen had.

Dit schreef Vernon M. Kirk in Beeworld no. 1 van 1976.

Teeltproblemen

Bij de gewervelde dieren, dus ook bij onze huisdieren en de mens, heeft ieder individu 2 ouders, 4 grootouders, 8 overgrootouders, 16 betovergrootouders enz. Wie deze reeks voortzet, komt tot de ontdekking dat hij of zij 25 generaties geleden, in de middeleeuwen dus, 33½ miljoen voorouders gehad moet hebben. Dat rekent Dr. Dreher ons voor in Die Biene oktober 1976. Maar, zegt hij, we hadden in de middeleeuwen in Duitsland lang geen 33½ miljoen mensen. Dr. Dreher noemt dit verschijnsel "Ahnenschwund," wat we zouden kunnen vertalen als "voorouderverlies." Bij de bijen liggen deze berekeningen iets anders. Darren hebben immers geen vaders en geen zonen. U en ik hadden vijf geslachten geleden 32 voorouders, een koningin had vijf geslachten geleden maar 13 voorouders en een dar maar 8.

Dr. Dreher schrijft dit in een artikel, waarin hij probeert een publikatie van M. A. Alber wat begrijpelijker te maken. Hij noemt het een grote verdienste van Alber, dat hij wiskundig heeft aangetoond, hoe groot het „voorouder verlies" bij de bijen is. (De lezer die van cijferen houdt moet er even aan denken, dat we bij ons, mensen, uitkomen in de middeleeuwen als we 25 geslachten terugrekenen. Rekenen we bij de bijen 25 geslachten terug, dan komen we misschien ergens terecht in het midden van onze **eigen** eeuw.) Uit het feit, dat de publikatie van Alber een toelichting nodig heeft, blijkt al, dat die niet zo gemakkelijk te begrijpen is. Maar een paar zinnestjes spreken ons ook wel aan al blijven de achtergronden ons duister. Alber zegt o.a.: De juiste weg is, na te telen van de beste volken en ze te laten paren met darren van de beste volken. Het heilige toeval brengt zo al het goede

bijelkaar, zoals dat ook gebeurde in een ontwikkelingsgeschiedenis van miljoenen jaren. Wat zich in vrije liefde gelukkig samenvoegde, moet de mens met zijn geest en verstand niet scheiden.

En nog een paar zinnestukjes: In de wereld van de bijen is de mens de hoogste macht. Hij brengt bijen over continenten en oceanen op plaatsen, waar ze uit zichzelf nooit gekomen waren. Hij bevordert kruisingen en hij voorkomt kruisingen. De erfenis van duizend uitheemse koninginnen verstoort het evenwicht van miljoenen bijenvolken en het brengt ons bijenziekten, waarvoor geen redding bestaat.

Wegwerpkoninginnen

Prof. Dr. F. Ruttner hield in mei 1976 voor de Duitse koninginnetelers een rede, waarin hij de balans opmaakte van de tegenwoordige stand van de koninginneteelt in Duitsland.

Hij is niet zo gelukkig met het Duitse woord "Reinzucht", reinteelt of zuivere teelt. Men gebruikt dat woord in Duitsland voor koninginneteelt **binnen** een bepaald bijenras. In Duitsland is dat veelal de teelt binnen het carnica-ras. We gebruiken dat woord "Reinzucht" alsof paring van koninginnen met darren van een ander ras "onrein", onzuiver zou zijn.

Verder kan men alleen reinteelt bedrijven door gebruik te maken van K.I. bij de bijen. Ook de paring van koninginnen op bevruchtungsstations op eilanden kan zuivere teelt binnen het ras opleveren.

De imkers echter, die hun koninginnen ter bevruchting brengen naar de koninginneteeltstations op de vaste wal **geloven** wel graag dat ze zuivere teelt bedrijven, maar in werkelijkheid krijgen hun koninginnen een flinke scheut van de ter plaatse aanwezige darren van het landras mee naar binnen. Wat wij in Duitsland werkelijk doen is niet de teelt van zuivere carnica's, maar we bedrijven een teelt, waarbij het gehalte aan carnica-bloed van plaats tot plaats sterk uiteenloopt. En, zegt Dr. Ruttner, ik vind dat wij daar zeer wel bij varen.

Een geografisch ras is eigenlijk een grote pot, waar van alles in zit. We kunnen uit zo'n geografisch ras zorgvuldig het beste uitzoeken en daar een of meer zuivere lijnen van telen. We bedrijven daarbij een sterke inteelt. Doen we dat b.v. aan de ene kant met italiaanse bijen en aan de andere kant met carnica's, dan kunnen we italiaanse koninginnen laten paren met carnica-darren of andersom. Dan krijgen we dus kruisingen.

Levert zo'n kruising goede **gebruikskoninginnen** op dan moet men:

- a. de oorspronkelijke zuivere lijnen konstant houden en zo mogelijk verbeteren;
- b. daaruit telkens opnieuw kruisingen produceren, zodat men steeds nieuwe **gebruikskoninginnen** aan de imkers kan leveren. Dat doet men b.v. in de Verenigde Staten. Men kan daarbij ook van vier zuivere lijnen uitgaan in plaats van twee.

Van de aldus verkregen kruisingen, deze "echten Hybrid-Königinnen" zegt Ruttner nu, dat het „wegwerpkoninginnen" zijn. Niemand zou het in zijn hoofd halen om van die koninginnen na te telen.

Dat waren een paar kerngedachten uit de lange rede van Ruttner. Aan het eind van zijn rede, gaf hij een korte samenvatting van wat hij gezegd had en ook daaruit laten we een paar punten volgen.

1. Na een teeltarbeid van 30 jaar ben ik ervan overtuigd, dat de richting die de teelt hier (in Duitsland) ingeslagen is, in wezen juist is.
2. Ik zou het nooit wagen iemand een bepaalde bij aan te bevelen. Als men mij dat vraagt, antwoord ik steeds weer: ik weet niet wat voor een imker u bent, ik ken uw dracht en uw bedrijfsmethoden niet. U moet zelf proberen erachter te komen wat voor uw omstandigheden de beste bij is.
3. Men moet van de teeltproblemen geen drama maken en elkaars meningen niet te vuur en te zwaard bestrijden. Ik mag u herinneren aan het simpele feit, dat men ook zonder koninginneteelt met succes bijen kan houden. Als een beroepsimker tegen me zegt: blijf me met al die poppekast van mijn lijf, in de tijd die jullie verknoeit aan de koninginneteelt, kan ik 50% meer volken behandelen, dan moeten we dat aanvaarden. En er is nog een ding, waarover onze meningen niet uiteen behoeven te lopen: de perfecte bij bestaat niet. Elk ras, elke stam, heeft zijn bepaalde voordelen en zijn bepaalde nadelen. Wat voor de ene imker een nadeel is, kan voor de andere imker een voordeel zijn. Het is de nimmer eindigende taak van de koninginneteler om te werken aan de bevordering van gewenste eigenschappen en aan het elimineren van ongewenste eigenschappen. Hij kan tevreden zijn als het hem gelukt om te komen tot een aan zijn eigen omstandigheden beter aangepaste bij. Hij zal er wel voor oppassen om zich over te geven aan de onuitroeibare dromen van de imkers over de ideale bij, die alleen maar in die dromen en niet in de werkelijkheid bestaat.

RAAMWERK

ARISTAIOS, DE VADER DER IMKERS. II

Bezorgd en verdrietig over het verlies van zijn bijen ging Aristaios naar de rivier Peneios (Peneus), waar hij dacht zijn moeder, de bronnimf Cyrene, te vinden. Maar hij trof alleen zijn tante Arethusa, die hem de raad gaf naar Proteus te gaan. Baat het niet, het schaadt ook niet, dacht de ongelukkige imker en klom weer eens in de zeilboot, nu om naar het eiland Carpathus te varen, waar de oude zeegod dagelijks voor zijn „grote baas” Poseidon (Neptunus) een kudde zeerobben bewaakte. De dieren konden zichzelf uitstekend redden, daarom deed de herder tijdens de middaghitte meestal een dutje in de schaduw van de koele rotsen. Proteus was een profeet die onfeilbare waarheid sprak, dat was bekend. Aristaios hoopte van hem aan de weet te komen, waarom zijn bijenstal zo werd geteisterd. Er was echter één maar bij, Proteus liet zich heel moeilijk benaderen. Men moest hem in zijn slaap zien te verrassen door hem uiterst snel vast te grijpen en te boeien. Maar daarmee was men er nog niet. De baardige robbenhoeder kon zich in allerlei monstergestalten veranderen en alleen wanneer hij merkte dat verder verzet vruchteloos was, hernam hij zijn eigen gedaante en gaf de gewenste uitslag of voorspelling.

Voor Aristaios was de uitspraak niet erg bemoeidigend. Volgens Vergilius ("Georgica") vertelde Proteus hem, dat zijn kwalijke gedrag tegenover Eurydice er de oorzaak van was dat hij zijn bijen verloor. Met schrik herinnerde Aristaios zich de affaire. Wat was er namelijk gebeurd?

In het Griekenland van die dagen leefde een weergalozе zanger. Met de gouden lier die hij van Apollo gekregen had trok deze troubadour langs steden en dorpen en zong zo onweerstaanbaar zuiver en warm, dat het niet alleen op mensen, maar ook op dieren, planten en zelfs levenloze dingen in de natuur een weldadige invloed had. Hoe kon het anders, want deze zwervende Franciscus-figuur kreeg als kleine jongen muziekles van de Muzen zelf en het is daarom geen wonder dat hij in de oud-christelijke kunst van latere tijd wel wordt afgebeeld temidden van wilde dieren, als een symbool van David en natuurlijk van Christus. Men noemde hem Orpheus en hij trouwde met de mooie Eurydice. Vrij kort na de bruiloft zag Aristaios haar. Blij en

vrolijk dartelde ze door het veld als een vlinder in de zonneschijn en Aristaios werd op slag verliefd. Terwijl hij haar in snelle pas tegemoet ging, stond ze een ogenblik stil, draaide zich toen plotseling om en rende weg. Maar niet ver van daar lag een adder in het gras te loeren op kikkers en muizen. Zij trapte hem op de staart en op hetzelfde moment beet hij toe. Eurydice stierf enkele uren later aan het gif en Orpheus was ontroostbaar.

De goden gaven hun gunsteling echter toestemming de voor gewone mensen ontoegankelijke onderwereld te betreden. Maar Hades, de hardvochtige dodengod, was eerst helemaal niet bereid Eurydice met hem terug te laten gaan. Tenslotte liet ook hij zich door het fascinerende zangspel van de aardse sterveling vermurwen.

Zij mocht mee onder één voorwaarde, en die was, dat Orpheus op weg naar de zonnige aarde zijn hoofd niet zou omdraaien om te kijken of de schim van zijn geliefde hem wel volgde. Het daglicht begon al te schemeren in de kille duisternis, toen Orpheus toch omkeek en haar dus onherroepelijk verloor. Langzaam zag hij de vertrouwde gestalte kleiner worden in de grijze schemer en tenslotte verdwijnen. Ontwaakt uit zijn verstarring rende de wanhopige minnaar haar vertwijfeld achterna, maar zij was al aan de overkant van de Styx, de dodenrivier, en veer-

Aristeus Inventor Mellis (1586).

man Charon weigerde hardnekkig hem opnieuw over te zetten.

Gebroken kwam Orpheus op aarde terug. Maar hij speelde en zong niet meer, zodat de mensen zich van hem afkeerden en erger nog zich tegen hem keerden, want de volksgunst duurt slechts zolang men succes heeft! Omdat hij ook niet meer wilde meedoen aan hun wilde feesten

werd de treurende dichter door de Maenaden, de „razende" priesteressen (Bacchanten) van Dionysos (Bacchus) op de aan deze wijngod gewijde berg Cithaeron verscheurd. Het is een speling van het lot, dat deze berg tevens was gewijd aan de Muzen, eens de beschermvrouwen van de begenadigde kunstenaar.

Chr. Maillie, Zutphen.

AFDELINGSNIEUWS

AFD. BUSSUM e.o.

Gooise Honing- en Bijenmarkt te houden op zaterdag 3 sept. 1977 te BUSSUM, aanvangende te 11 uur. De opening zal geschieden door de burgemeester van Bussum. De markt wordt gehouden op het terrein van de plaatselijke bijenvereniging aan de Huizerweg 51 te Bussum. Het terrein is gelegen bij de gemeentelijke kwekerijen die op die dag eveneens toegankelijk zijn voor het publiek.

Tussen 7.30 uur en 8.30 uur zal de aanvoer van bijenvolkeren en honing plaats hebben, waarna de keuring van honing een aanvang zal hebben die geschiedt door erkende honingkeurders.

Uitsluitend gekeurde inlandse honing zal ten verkoop mogen worden aangeboden. Tevens zal een keuring van bijenvolkeren plaats hebben alsmede de verkoop ervan.

Aanwezig zijn stands van de Landelijke Bijenvereniging, het Goois Natuurreservaat, Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten alsmede enkele handelaren in bijen- en imkerartikelen.

Daarnaast is een demonstratiekast aanwezig, worden films getoond, een prijsvraag over de bijenteelt, demonstratie honingslingeren, inrichting van een bijenkast etc..

De markt wordt te 16.00 uur gesloten.

AANMELDING: gaarne vóór 15 augustus bij de secretaris van de afdeling Bussum, de heer J. A. Roeten Lange Heul 215, Bussum, tel. 02159 - 30094 bij wie tevens het reglement van inzending kan worden aangevraagd.
of
de voorzitter, de heer J. de Heer Laardeweg 194, Bussum.
Tel. 02159 - 30549.

DE MARKT wordt gehouden in de bijentuin en de aangrenzende gemeentekwekerij in Bussum, adres: Huizerweg 51.

Te bereiken vanuit Utrecht: autoweg Amersfoort-Amsterdam volgen. Vanuit Amsterdam: autoweg Amsterdam-Amersfoort volgen, uit beide richtingen geldt: afslag Bussum nemen richting Centrum, zodra U de bebouwde kom binnenkomt bevindt U zich op de Huizerweg;

vanuit Hilversum: richting centrum over viaduct; direct na 3de stoplicht rechtsaf, dit is de Kerkstraat die overgaat in Huizerweg. (let op: direkt na het viaduct volgt het 1e stoplicht).

AFD. VOORTHUIZEN

De afd. beleegde op 20 april j.l. een vergadering in de riante cantine van de camping „De Nachtegaal" met het tweeledig doel de Hr. J. Kas, meer dan 50 jaar

imker en lid der vereniging te huldigen en tevens de afd. wat op te peppen en nieuw leven in te blazen. De krasse Hr. Kas kreeg namens het H.B. met een waardevolle toespraak van het groeps-H.B.-lid H. G. Maagdans de zilveren eremedaille met inscriptie opgespeld. De nieuw gekozen presidente van de afd. Mevr. A. W. de Ruijter-Bartelds overwon dapper haar microfoonvrees en bood bij haar gelukwens Mevr. Kas een bloemetje aan. De vertoning van de films „De Honingbij" en „Gif, Roofmijt en Sexlokmiddelen" had aller aandacht. Ook een bescheiden expositie van imkersartikelen en nieuwe en oude imkerslectuur leidde tot gezellige onderlinge discussie. Tijdens de bijeenkomst werd een nieuw lid ingeschreven. Men besloot deze zomer aanwezig te zijn op de verenigingspresentatie, welke gerealiseerd kan worden door de medewerking van het bestuur van het Dorpshuis. P. de Kleijn secr.

AFD. BUNNIK-HOUTEN

De afd. hield op 25 april een zeer drukke afd. bijeenkomst waarop men besloot zowel gedenatureerde als consumptiesuiker aan te kopen. Men besprak het zomerprogramma en stelde dit vast. In mei timmerden cursisten en leden gezamenlijk en stelden spaarkasten samen uit bouwpakketten. De tweede Heideweek op de Veluwe van 19 tot 22 mei was met bijna 40 deelnemers(sters) een groot succes. De afgelopen maand kwamen 6 nieuwe leden de afd. versterken. C.P.

AFD. BEETSTERZWAAG e.o.

Door een misverstand stond er in het aprilno. dat er op 4 juni een bijenmarkt gehouden zou worden op de renbaan in Drachten. Wegens problemen van organisatorische aard kon dit evenement jammer genoeg niet doorgaan en bleek achteraf dat er door een communicatiestoornis geen rectificatie in het daaropvolgend no. van het Groentje heeft gestaan. Onze verontschuldigungen hiervoor, speciaal gericht tot die imkers die toch op 4 juni in Drachten op de renbaan zijn geweest. Ondanks dit alles hopen wij toch deze imkers (en natuurlijk alle andere imkers) te zien op onze komende bijenmarkt in Drachten.

Datum: 10 september 1977. **Plaats:** Achter de Lawei. **Aanvoer volken** vanaf 7 uur. Opening 9.00 u. en sluiting 13.00 uur.

Contactadres: G. Hiemstra, Moleneind 58 Drachten, tel. 05128 - 14613.

Het is voor de eerste keer sedert 20 jaar dat er door onze vereniging weer een bijenmarkt wordt georganiseerd. Deze voor onze vereniging belangrijke uitbreiding van activiteiten is enige jaren geleden ingezet o.a. door het geven van cursussen rietvlechten, beginnerscursussen en een cursus gevorderd imker. Het ledenaantal bedraagt momenteel 50 en is groeiende.

C. F. de Vries, secr.

SIEGERLAND - HONINGSLINGERS

4-H-Raams-Honingslinger met elektro-motor	f 290,—
6-H-Raams-Honingslinger met elektro-motor	f 580,—
8-H-Raams-Honingslinger met elektro-motor	f 375,—
Radiaal- en zelfwende-slingers	f 660,—
	f 415,—
	f 700,—
prijzen op aanvraag	
Elektro-motoren (70 Watt) met compleet drijfwerk	f 375,—
Kunststof Bijenkasten (Dubbelwandig) plastic ramen	

Alleenverkoop voor Nederland „De Bijenkorf” Eemnes
Tevens uitgebreide sortering Imkersartikelen.

Geopend van maandag tot en met zaterdag
„DE BIJENKORF”

Meentweg 103 - EEMNES - Tel. 02153 - 8 67 04

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband
naar . . .

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld
Desgewenst KUNSTRAAT terug.

* U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

Bijenstand Fa. H. T. VAN DAM & ZN.

Jubbega (Fr.) — Tel. 05165 - 13 82

kan u alles leveren voor de Moderne Bijenteelt.
Kunstraat, Bijenwoningen en onderdelen uit
eigen werkplaatsen.

Door eigen grote importen alle gereedschap-
pen voor lagere prijzen.

Vraagt onze nieuwe uitgebreide prijscourant
1977 met vele afbeeldingen. Wij zenden u die
op aanvraag gratis toe.

Tevens komen wij weer op de te houden bijen-
markten.

ONZE IMKERSAGENDA

- 3 aug. Honing- en Bijenmarkt Epe
 - 3 sept. Honing- en Bijenmarkt Bussum
 - 10 sept. Honing- en Bijenmarkt Rotterdam
(Centrum) Laurensplaats voor de Laurens-
kerk
 - 10 sept. Honing- en Bijenmarkt Drachten
achter de Lawei
 - 17 sept. Honing- en Bijenmarkt Ugchelen
 - 24 sept. Honing- en Bijenmarkt Eerbeek
- 128 De Bijenteelt

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 6,50, elk woord meer
35 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op giro-
nummer 823276 van de Ver. tot Bevordering der
Bijenteelt te Wageningen. Bij 11 keer plaatsen
10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van
de maand voorafgaande aan de maand van
plaatsing. De redactie aanvaardt geen verant-
woordelijkheid voor de inhoud.

TE KOOP: Nieuwe en gebruikte 3-raamsslingers, keuze uit 3
stukks. H. de Vries, Huize St. Geertrudes, Workum, tel. 0515-
1252, b.g.g. 05151 - 60 64.

TE KOOP: Enige Spaarkasten, leeg of bevolkt, met een sim-
pele doch effectieve voedermethode. Geen handelaren. J.
Roodzand, Rijnlanderweg 735, Hoofddorp. Tel. 02503 - 1 57 72,
na 6 uur.

TE KOOP: Drieraams observatiekast. C. Jansonius, Lengaweg
6, Apeldoorn, Tel. 055 - 21 88 60.

TE KOOP: 30 goede bijenvolken in kasten; ook bij gedeelten.
Mevr. v. d. Goot, Jac. Boomsmastraat 40, Sondel Frieland.
Tel. 05140 - 23 34.

TE KOOP: Tienraams Bijenkasten. J. de Jonge, Van Maasd-
straat 15, Hoogeveen. Tel. 05280 - 6 36 37.

Wij verkopen kerngezonde BIJENVOLKEN onder volle garantie.
Kom vrijblijvend eens kijken. Bijenpark BRULLEMAN, Zand-
pad 42a, Breukelen. Tel. 03462 - 13 03.

Wij verkopen SPAARKASTEN van mooi tropisch hechthout,
ook in bouwpakket. Van dit hout ook ZESRAMERS. Simplex-
kasten in goede staat vanaf f 75,—. Ook leveren wij
IMKERSARTIKELEN, slingers, kunstraat, pijpen, handschoe-
nen, bijenkappen en sluiers, draad, vorken, korven en kiep-
pen enz. enz. Breng ons eens een bezoek, wij zijn alle
dagen geopend ook zaterdags, zondags gesloten. Bijenpark
BRULLEMAN, Zandpad 42a, Breukelen. Tel. 03462- 13 03.

GEVRAAGD: Bijenvolken in kasten en korven, en verder alle
voorkomende bijenmateriaal. Betaling contant. Bijenpark
BRULLEMAN, Breukelen. Tel. 03462 - 13 03. Van ouds bekend.

TE KOOP GEVRAAGD: Ruwe en zuivere Bijenwas.
Honing en Waszemerij „DE BIJENKORF” Eemnes.
Telefoon 02153 - 8 67 04.

TE KOOP: Prima sterke bijenvolken in kasten, korven en op
ramen. Bijenstand „DE BIJENKORF” sinds 1897, Meentweg
103, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.

VOOR ALLE IMKERSARTIKELEN naar Bijenstand „DE BIJEN-
KORF”, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.
Prijscourant op aanvraag.
Tevens hebben wij nog wat honing voor de wederverkoop.

TE KOOP GEVRAAGD: Bijenvolken zowel korven en kasten en
verdere imkersbenodigdheden. Alles tegen contante betaling
en aan huis afgehaald.
Bijenstand „DE BIJENKORF” sinds 1897, Meentweg 103,
Eemnes, (Utrecht). Tel. 02153 - 8 67 04.

WIJ KOPEN: Inlandse Bijenhoning, Ruwe - Zuivere Bijenwas,
Propolis, Honing- en Waszemerij ARKADIA Lochem.
Telefoon 05730 - 18 27/22 19.

HET ADRES voor nieuwe bijenkorven, schepkorven, opzetrin-
den, eendelegnesten enz., is: Grelling, Wilgendijk 10, Annen.
gem. Antloo (Dr.), tel. 05922 - 544.

TE KOOP: gebruikte Simplexkasten. Tevens kopen wij alle
soorten Nederlandse Bijenhoning. C. v. Holland, Dijkstraat
118, Veenendaal. Tel. 08385 - 1 37 95, b.g.g. 08385 - 1 02 02.

AANGEBODEN: Nieuwe Bijenkasten, model Spaarkast. Deze
solide hechthoutkast wordt bijvoorbeeld geleverd op twee
bakken, bodem met ventilatie-opening, dekplank, voederbak,
tempex geïsoleerd dak en twintig ramen voor f 135,— incl.
B.T.W. Prijslijst van deze en andere artikelen op aanvraag
gratis. G. C. W. v. d. Berg, Wolput 87, Vlijmen NB. Tel.
04108 - 41 89.